

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Маргарита Николова Чешмеджиева, Катедра „Публичноправни науки“,
на Правно-исторически факултет, при ЮЗУ „Неофит Рилски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „**доктор**“

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.6 Право

докторска програма „Административно право и административен процес“

Автор: Цветанка Стефанова Хугасян

Тема: „Конфликт на интереси и противодействие на корупцията в държавната администрация“

Научен ръководител: доц. д-р Богдан Драгнев Йорданов – ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със Заповед № Р33-948/15.03.2021 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Конфликт на интереси и противодействие на корупцията в държавната администрация“ за придобиване на образователната и научна степен „**доктор**“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление, 3.6 Право, докторска програма „Административно право и административен процес“.

Автор на дисертационния труд е Цветанка Стефанова Хугасян – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Публичноправни науки“, с научен ръководител доц. д-р Богдан Драгнев Йорданов от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Цветанка Стефанова Хугасян комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;

- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията, съдържащ 3 бр. публикации;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи.

2. Актуалност на тематиката

Разработената в дисертационния труд тема свързана с конфликта на интереси и корупцията в държавната администрация е с подчертана актуалност, не защото е нова, а защото корупцията е един от най-дебатираните проблеми, пред който е изправено нашето общество. Корупцията е проблем отличаващ се с постоянно нарастваща обществена значимост, защото тя е една от сериозните заплахи за демокрацията, правовата държава, който подкопава доверието на гражданите в държавната администрация. Това именно предопределя актуалността на тематиката и необходимостта от научно изследване на възможностите за предотвратяване на конфликта на интереси и противодийствие на корупцията, изясняване и отграничаване на проблемите, даване на обективна информация за по-нататъшни действия в работата на администрацията, както и възможни промени в българското законодателство. Както посочва и докторанта в бъдеще противодействието на корупцията в различните ѝ форми трябва да продължи да бъде приоритетна задача и пред държавните институции, и пред цялото българско общество.

3. Познаване на проблема

От представения дисертационен труд може да се направи заключението, че докторант Хугасян притежава задълбочени правни познания и детайлно познаване на материята касаеща конфликта на интереси и корупцията в държавната администрация. Докторантът добросъвестно е изследвала и анализирала основните трудове на други учени, свързани с темата на изследваната проблематика, които е цитирала коректно. Авторът проявява самостоятелност, умее да аргументира собствени тези и да извежда ясни и обосновани правни изводи. Дисертационният труд е написан на добър юридически език.

4. Методика на изследването

За своите изследователски цели докторантът борава с богат набор от научни методи, сред които основно място заемат сравнителноправният, историческият, нормативният и системният методи. Използваната от Цветанка Хугасян методология ѝ е позволила в най-

голяма степен да бъдат постигнати поставените цели на дисертационното изследване и да бъдат изпълнени неговите задачи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният на нашето внимание труд от Цветанка Хугасян е израз на самостоятелните усилия на докторанта и представлява научно съчинение по проблеми, които не са били досега предмет на цялостно научно изследване в българската административноправна литература. Трудът се отличава с ясно формулирана цел и задачи, логическата последователност на изложението, стриктното спазване на изискванията за оформяне на научен текст и прецизното позоваване на използваните източници. Изследването се характеризира с много добро познаване и представяне на теорията и методологията на проблема.

Представеният дисертационен труд е структуриран в увод, четири глави, заключение, включително списък с използваните съкращения и библиография. Трудът е в обем от 239 страници. Съдържа 167 бележки под линия.

В първа глава са разгледани конфликтът на интереси и корупцията като явления в държавната администрация, като последователно са изяснени понятията за конфликт на интереси и корупция, обхватът и техните характеристики.

Във втора глава се разглежда мониторинга на нивото на корупция в България и индексите за измерване. Тук са изследвани обществените нагласи за противодействие на корупцията, както и методите за превенция.

Трета глава разглежда възможностите за противодействие и разкриване на конфликт на интереси и корупционни практики, както и необходимостта от по-нататъшни действия срещу конфликта на интереси и корупцията.

Акцентът в последната глава е поставен върху новото антикорупционно законодателство, ролята на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и прилагането на ЗПКОНПИ в борбата с корупцията.

Като съществени научни достойнства на представения дисертационен труд, считам че биха могли да бъдат посочени:

- Широкият обхват на изследваната нормативна уредба. Авторът в кръга на проучванията е включила и анализирала множество международни, европейски и национални актове, регламентиращи конфликта на интереси и корупцията. Въз основа на задълбоченото сравнителноправно изследване на разглежданите проблеми са направени и редица изводи и предложения.

- Вниманиe заслужава анализът на нивата на корупцията в България през последните години, като са изследвани обществените нагласи за противодействие на корупцията, както и методите за превенция.

- Детайлно познаване на проблематиката, свързана с развитието на уредбата на конфликта на интереси и корупцията, както и на съществуващата българска и чужда научна литература.

- Авторът проявява академична системност в научното търсене, подхожда аналитично и критично към нормативната уредба и научната литература по темата.

- Посочените научни приноси несъмнено показват способностите на докторанта за самостоятелни научни изследвания.

С цел подпомагане на докторанта за подобряване на изготвения дисертационен труд, бих препоръчала да бъдат формулирани по ясен и категоричен начин предложения *de lege ferenda*, които биха допринесли за усъвършенстването на българското антикорупционното законодателство.

Представеният труд има подчертано практическо значение, с оглед на непрестанно възниква конкретни ситуации на конфликт на интереси и корупция в държавната администрация. Разработката на докторантката би била полезна не само за студентите и преподавателите, но и за един много по-широк кръг от граждани, служители в администрацията и държавни органи.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представен е списък с три публикации на докторанта по темата на дисертационния труд. Публикациите са резултат от научни изследвания на автора, свързани с дисертационния труд. В тях са отразени някои моменти на дисертационната разработка. Публикациите на докторант Хугасян показват, че научните интереси и резултати от дейността ѝ са публично достояние на научните и специализираните среди. Публикациите са резултат на личните усилия на докторанта и безспорно са повлияни от богатия ѝ практически опит в сферата на държавната администрация.

7. Автореферат

Представеният автореферат в обем от 41 страници е съставен според изискванията. В него коректно и точно се отразява обобщено съдържанието на дисертационния труд, като отразява основните резултати и дава ясна представа за приносите в него.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Предвид полезността на представеното изследване, както за теорията, така и за практиката препоръчвам трудът да бъде публикуван. С оглед актуалността на проблематиката и постигнатите резултати от научното изследване, би следвало с тях да бъдат запознати по съответен ред и компетентните държавни органи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Юридическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторант Цветанка Стефанова Хугасян притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по докторската програма „Административно право и административен процес“ като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Цветанка Стефанова Хугасян в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление, 3.6 Право, докторска програма „Административно право и административен процес“.

21.04.2021 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Маргарита Чешмеджиева